

ОХР, ОЕБС, СВЈЕТСКА БАНКА И ВИЈЕЋЕ ЕВРОПЕ забринути због још једног одлагања усвајања закона

Уред високог представника, Мисија ОЕБС-а за БиХ, Уред Свјетске банке за Босну и Херцеговину и Вијеће Европе стављају до знања да ће стална политичка превирања око Закона о високом образовању резултирати отказивањем неколико кључних програма које подржава Свјетска банка и остале међународне организације. Оно што је важније овим се грађане БиХ може ускратити за законски оквир који је потребан за модернизирање образовања у земљи. Ово слиједи након поновног одгађања у Вијећу министара да гласа о нацрту државног оквирног Закона о високом образовању.

Оваква континуирана опструкција која је уследила након састанка у понедјељак са међународним организацијама гдје су се кључни чланови Вијећа министара јасно изразили своју посвећеност процесу реформи високог образовања у БиХ угрожава интегритет институције и будућност образовања у БиХ. Неприсуствовање министара сједници Вијећа министара у вријеме када је за БиХ остало нешто више од три мјесеца за испуњење услова из Студије изводљивости Европске комисије и захтјева чланства у НАТО-овом програму Партнерство за мир представља потпуни недостатак озбиљности и одговорности. То такође доводи у питање услове Вијећа Европе, да се усвоји нова образовна легислатива заснована на европским стандардима.

Нови Закон о високом образовању има за циљ да унаприједи квалитет система образовања путем учинковитије употребе новца прикупљеног од пореза који плаћају грађани БиХ и ресурса студената. Овај закон је израђен у сарадњи са локалним

стручњацима и владама, те су њихове препоруке поздравили и прихватили сви учесници Конференције о реформи високог образовања која је одржана у Неуму 29. и 30. септембра 2003. године. Такођер, овај закон је у складу са свим принципима Болоњске декларације који се проводе широм Европе, те су недавно прихваћени и у Босни и Херцеговини.

Без новог Закона о високом образовању, образовање на универзитетском нивоу у БиХ ће наставити слабо функционирати и неће на одговарајући начин служити потребама бх. студената, привреде и друштву уопште. Уз проблеме фрагментације, квалитете и важности, тренутни систем ће наставити неучинковито користити јавне ресурсе, а број студената који су завршили студије ће остати један од најнижих у Европи.

Додатно, овај закон је директно везан за два пројекта која подржава Свјетска банка – Пројекат реструктурирања образовања вриједан 12 милиона америчких долара и Кредит за структурално подешавање привредног управљања (ЕМСАЦ) вриједан 30 милиона америчких долара. Кључна компонента ова два пројекта било је усвајање Закона о високом образовању, према којем је требало да дође до признавања бх. универзитета на државном нивоу и финансирања високог образовања на ентитетском нивоу.

Отказивање ова два пројекта неће само значити да ће ова држава изгубити финансијску помоћ Свјетске банке у вриједности од 42 милиона америчких долара; прво, 30 милиона америчких долара из пројекта ЕМСАЦ су већ укључена у буџет за 2004. годину и губитак овог новца ће створити буџетски дефицит који ће се одразити на исплаћивање плата, пензија и других буџетских трошкова. Друго, губитак два тако значајна пројекта, због унутрашњих политичких сукоба међу владиним званичницима, сигурно ће се одразити на будуће домаће и стране инвеститоре као и међународне донаторе за ову земљу.